Uutistoimitus 022693260, ts.uutiset@ts.fi

TS/JANE ILTANEN

Ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkonen tutustui uhanalaisiin perinneympäristöihin Saaristomerellä. Berghamnin saaressa häntä opastivat Nystun tilan Johanna Franzen (vas.) ja suojelubiologi Maija Mussaari (oik.)

Perinnemaisemien arka tasapaino

Ulkosaaristoon Berghamnin saarelle saapuu joka kesä joukko Saaristomeren pitkäaikaisimpia luonnonsuojelijoita. Tänä kesänä ne ovat kahdeksan korppoolaista lehmää ja kahdeksan vasikkaa.

Heidi Puomisto
Turun Sanomat, Parainen

Korppoon Wattkastissa sijaitsevan Nystun tilan karjaa laiduntaa kesäisin useilla Saaristomeren saarilla.

– Tuomme eläimiä ensin tänne Berghamniin, sitten Boskäriin ja jopa Aspöhön samalla. Meillä on kansi täynnä ja se puretaan matkan varrella, Nystun tilan **Thomas Johansson** kertoo.

Eläimet suojelevat luontoa ylläpitämällä perinnemaisemia, jotka ovat esimerkiksi maatalouden muovaamia, usein alkuperäisestä käytöstä poistuneita maisematyyppejä. Saaristossa niitä ovat erilaiset niityt, kedot, hakamaat, laitumet ja nummet.

Berghamnissa kyse on todella perinnemaisemasta, sillä saarella on laidunnettu jatkuvasti mahdollisesti keskiajalta asti.

– Täällä on aina ollut karjaa ja lampaita, tilan **Johanna Franzen** sanoo.

Varsinais-Suomi on uhanalaisten perinnemaisemien aarreaitta. Alueelta löytyy eniten perinneluontotyyppejä ja niiden mukana uhanalaisia lajeja.

– Meillä on kaiken kaikkiaan uhanalaisia lajeja 650, mikä on todella iso määrä. Esimerkiksi koko Pirkanmaan maakunnan alueella uhanalaisia lajeja on vain puolet tästä, suojelubiologi **Maija Mussaari** kertoo.

Saaristomeren perinnemaisemia on hoidettu jo ennen kansallispuiston perustamista 1980-luvun alusta lähtien, mutta rahasta on ollut viime vuosina pulaa. Sitä paikkaa hallituksen Helmi-ohjelma, josta valtioneuvosto teki toukokuussa kymmenen vuoden periaatepäätöksen. Sillä on jo ollut vaikutusta.

– Nimenomaan tähän perinneympäristöjen luonnonhoitotyöhön rahoitus on moninkertaistunut, Mussaari sanoo.

Tällä viikolla julkaistaan Saaristomeren luonnonhoidon kokonaissuunnitelma luonnonsuojelualueille. Sen avulla halutaan laajentaa hoidettua pinta-alaa ja mukauttaa toimenpiteitä ilmastonmuutoksen tuomiin haasteisiin.

– Tekeminen näillä hyvin paljon uhanalaisia lajeja sisältävillä alueilla, jotka vaativat luonnonhoitoa, on ollut aivan riittämätöntä, Mussaari kertoo.

Tavoitteena olisi saada 10–15 prosenttia Saaristomeren luonnonsuojelualueen pinta-alasta hoidon piiriin. Siihen tarvitaan kuitenkin jatkuvaa rahoitusta. Mussaari toivookin, että rahoituksessa huomioitaisiin pitkäjänteisyys.

– Saaristomeren uhanalaiselle lajistolle se on välttämätöntä. Ne eivät säily ilman sitä, että lisäämme hoidettua pinta-alaa, hän sanoo.

Berghamnin saaristo on ulkosaariston perinneympäristöjen ja lehtojen mosaiikki. Sen ja muiden rannikon perinnemaisemien hoito ei olisi mahdollista ilman Nystun kaltaisia tiloja.

Jos työtä tehtäisiin miesvoimin niittämällä, lisämaksua tulisi jopa kymmeniä miljoonia. Franzen ja Johansson ovat Saaristomeren pitkäaikaisimpia laidunyrittäjiä. Joillakin saarilla on ollut heidän eläimiään jo yli 30 vuotta.

– Saaristomerelle olisi katastrofi, jos heidän tilansa lopettaisi, Mussaari sanoo.

– Mutta tämä on arka systeemi, kun nyt on isoja tiloja. Jos yksi lopettaa, niin sitten tulee iso reikä, Johansson toteaa.

– Tilojen määrä on mennyt aika nopeasti alaspäin. 1990-luvun alussa Korppoossa oli 20 tilaa, jolla oli lehmiä. Nyt on kaksi.

Tulevaisuuden isoin ongelma onkin tekijöiden puute. Koko saariston alueella lammas- ja lehmätiloja on kymmenkunta.

– Kun meidän sukupolvi lopettaa, niin kuka tulee perässä, Franzen pohtii.

Suojelubiologi Maija Mussaari esittelee uutta Saaristomeren luonnonhoidon kokonaissuunnitelmaa. Uusi suunnitelma on jaettu aluelohkoihin, joissa on erilaiset hoitotarpeet.

Saaristomeren perinnemaisemia on hoidettu jo ennen kansallispuiston perustamista 1980-luvun alusta lähtien, mutta rahasta on ollut viime vuosina pulaa.

Ympäristöministeri Mikkonen ei haasta Ohisaloa

Heidi Puomisto
Turun Sanomat, Parainen

Ympäristö- ja ilmastoministeri **Krista Mikkonen** (vihr) vieraili Saaristomerellä tutustumassa uhanalaisiin perinneympäristöihin ja niiden hyväksi tehtävään työhön. Hallituksen Helmi-elinympäristöhankkeessa keskeiset kunnostus, hoito ja ennallistaminen ovat Mikkosen mukaan luonnonsuojelun uutta ajattelua.

– Ennen on perinteisesti ajateltu, että suojellaan alue ja siihen ei kosketa ja se on siinä. Perinnebiotoopit ovat paraatiesimerkki siitä, että jos alueen annetaan vain olla ja ei tehdä mitään, niin luontoarvot katoavat.

Mikkonen tunnistaa paineet entistä suuremmille ilmastoteoille vihreiden kehnon kuntavaalituloksen jälkeen.

– Varmasti kentällä toivetta on, että tehdään vielä enemmän, hän sanoo.

Mikkonen ei ilmoittaudu vihreiden puheenjohtajan **Maria Ohisalon** haastajaksi elokuun puoluekokouksessa.

– Vielä kukaan ei ole lähtenyt puheenjohtajaa haastamaan enkä minäkään ole lähdössä, hän sanoo.

– Mielenkiintoista nähdä, miten paljon varapuheenjohtajuuspaikat kiinnostaa, minua itseäni se ei kiinnosta. Olen ollut varapuheenjohtaja, en aio enää siihen kisaan lähteä.

Ilmastokeskustelu on Mikkosen mielestä jäänyt koronan varjoon. Monista pienistä ilmastoteoista eri sektoreilla on Mikkosen mukaan vaikea viestiä.

– Osalla ihmisistä voi olla edelleen sellainen kuvitelma, että mitään ei olla saatu aikaan.

Ilmastotoimien jatkosta on nyt tehty paljon suunnitelmia.

– Siitä on jonkin verran tullut kritiikkiä, että tehdään vain suunnitelmia, mutta suunnitelmat ovat avain siihen, että toimia tehdään.

Ilmastotoimet ovat vihreille keskeisimpiä kysymyksiä koulutuksen ja köyhyyden torjunnan rinnalla.

– Koko hallitus on sitoutunut ilmastotoimiin, ei se ole vain vihreiden kysymys. Meille on tärkeää, että noudatetaan hallitusohjelmaa ja huolehditaan siitä, että ollaan matkalla hiilineutraaliuteen ja meillä on selvä reitti miten sinne mennään.

Keskiviikkona julkaistu EU:n ilmastolakipaketti on Mikkosen mukaan merkittävä myös Suomen ilmastopolitiikalle.

– Ihmisillä on mielikuva, vain Suomi tekee, että mikseivät muut maat tee. Tämä pakettihan velvoittaa, että kaikki EU-maat tekevät ilmastotoimia, ei todellakaan olla ainoita.

Rokottamattomien nuorten tartunnat lisääntyvät

Turun Sanomat

Varsinais-Suomen koronatilanne on edelleen huolestuttava. Maakunta jatkaa kiihtymisvaiheessa, sillä taudin ilmaantuvuus jatkoi kasvuaan viime viikolla.

Tällä hetkellä virus leviää lounaisessa Suomessa erityisesti nuorten keskuudessa. Sairaanhoitopiirin mukaan syy on siinä, että suuri osa nuorista on yhä rokottamatta virusta vastaan. Suurin osa tartunnoista saadaan ystäviltä, asuinkumppaneilta ja lähipiiristä.

Virus leviää yhä myös alueen ravintoloissa, joissa on tapahtunut tartuntoihin johtaneita altistumisia. Ulkomailta tulevien tartuntojen määrät eivät ole enää kasvaneet eikä jalkapallomatkailuun liittyviä tartuntoja tai altistumisia ole enää löydetty.

– Vallitseva deltamuunnos tarttuu paljon herkemmin kuin aiemmat virusmuunnokset, mutta olemme siitä huolimatta pystyneet edelleen erinomaisesti jäljittämään tartuntalähteet ja katkaisemaan tartuntaketjut, Tyksin tartuntataudeista vastaava ylilääkäri **Esa Rintala** kertoo sairaanhoitopiirin tiedotteessa.

Tiedotteessa huomautetaan, että jos epidemiatilanne vaikeutuu kesän aikana, on koronakoordinaatioryhmän tarkasteltava kokoontumissuosituksia sekä yleisötilaisuuksien suosituksia uudelleen.

Koronatilanne 14.7.

Muutos eilisestä sekä kokonaisluku epidemian alusta.

VARSINAIS-SUOMI	KOKO MAA
+42 (10 480) sairastuneita	+383 (98 888) sairastuneita
8 sairaalahoidossa[1]	43 sairaalahoidossa
104 kuolleita[1]	978 kuolleita
300 804 rokotettuja: 62,0% 1. annos, 26,2% 2. annos	3 484 500 rokotettuja: 62,8% 1. annos, 25,0% 2. annos

VIIMEISET KAKSI VIIKKOA
Suluissa sitä edeltävät kaksi viikkoa.

VARSINAIS-SUOMI	KOKO MAA
312 (116) ↑ sairastuneita	2 955 (1 512) ↑ sairastuneita
64,3 (23,9) ↑ ilmaantuvuus	53,3 (27,3) ↑ ilmaantuvuus

Ilmaantuvuusluku kuvaa tartuntojen määrää viimeisen kahden viikon aikana 100 000:ta asukasta kohti. *

UUDET TARTUNTATAPAUKSET KUNNITTAIN
Muutos eilisestä.

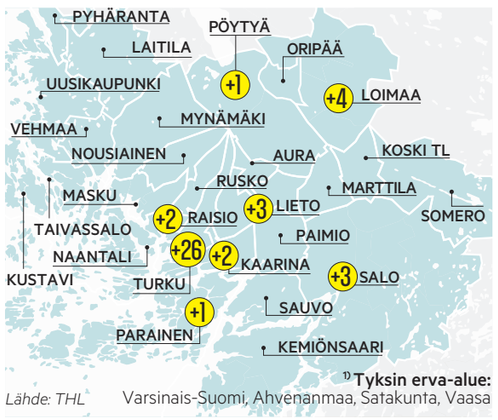

Lähde: THL

Kunta	Tartunnat ilmaantuvuus	Tartunnat yht.	Rokotettuja yht.	Rokotettuja %
Aura	0 ⊖	66	2 546	63,5
Kaarina	62 ↓	591	23 187	65,7
Kemiönsaari	105 ⊖	78	4 224	63,2
Koski tl	0 ⊖	30	1 488	64,5
Kustavi	0 ⊖	13	691	71,3
Laitila	82 ⊖	178	5 004	58,4
Lieto	70 ↑	269	12 434	61,2
Loimaa	25 ↑	145	9 267	58,4
Marttila	0 ⊖	21	1 260	62,5
Masku	42 ↓	147	6 052	63,0
Mynämäki	0 ⊖	73	5 062	66,0
Naantali	16 ↓	224	13 047	66,7
Nousiainen	21 ⊖	34	2 926	61,9
Oripää	0 ⊖	33	714	53,3
Paimio	0 ↓	235	7 102	64,6
Parainen	139 ↑	141	10 407	68,5
Pyhäranta	100 ⊖	19	1 192	59,9
Pöytyä	24 ↑	78	5 134	61,8
Raisio	141 ↓	558	16 273	65,5
Rusko	79 ⊖	95	4 055	63,7
Salo	41 ↑	921	34 567	66,7
Sauvo	101 ⊖	45	2 058	69,0
Somero	11 ⊖	39	6 040	69,7
Taivassalo	0 ⊖	15	1 088	64,7
Turku	102 ↑	6 177	113 618	58,2
Uusikaupunki	0 ⊖	238	9 944	63,7
Vehmaa	44 ⊖	17	1 424	61,8

↑ nousussa ↓ laskussa ⊖ ei muutosta

Lähde: THL

TS